

Půlstoleté jubileum Jednoty českých matematiků a fysiků v Praze

Václav Posejpal

Protokol slavnostní valné schůze ze schůze ze dne 10. listopadu 1912

In: Václav Posejpal (author); Bohumil Kučera (author): Půlstoleté jubileum Jednoty českých matematiků a fysiků v Praze. (Czech). Praha: Jednota českých matematiků a fysiků, 1913. pp. [1]–34.

Persistent URL: <http://dml.cz/dmlcz/401966>

Terms of use:

Institute of Mathematics of the Czech Academy of Sciences provides access to digitized documents strictly for personal use. Each copy of any part of this document must contain these *Terms of use*.

This document has been digitized, optimized for electronic delivery and stamped with digital signature within the project *DML-CZ: The Czech Digital Mathematics Library* <http://dml.cz>

I.

Protokol slavnostní valné schůze ze dne 10. listopadu 1912.

Dne 9. a 10. listopadu prošlého roku 1912 oslavila Jednota své padesátileté trvání. Neobyčejné účastenství, jež na této oslavě vzaly četné vědecké a kulturní kruhy domácí i zahraniční, početnost a významnost jednotlivých projevů zůstanou Jednotě pro všecku budoucnost cenným dokladem, čím v době tohoto svého jubilea byla, jakého jména a jaké vážnosti ve světě požívala. I jest žádoucí zachytiti tuto událost, nedati upadnouti v zapomnění projevům, jež vyvolala, ale věrným podáním jejich stěžejních momentů učiniti ji snadno a povždy přístupným poučením a povzbuzením, v první řadě ovšem všem těm, kteří pro vzdálenost neb jinou překážku nemohli osobně oslavy se zúčastniti, ale pak hlavně těm, kteří po nás přijdou Jednotu řídit, v ní pracovat.

Vnější ráz slavnosti byl jednoduchý: V sobotu dne 9. listopadu o 8. hodině večerní společná večeře v obecním domě kr. hl. města Prahy a v neděli dne 10. listopadu o 10. hodině dopolední slavnostní valná schůze ve velké posluchárně c. k. fysikálního ústavu české university Karlo-Ferdinandovy v Praze-II, U Karlova, s tímto pořadem:

1. Proslov předsedy.
2. Slavnostní přednáška prof. Dra. V. Posejpala o rozvoji Jednoty.
3. Založení fondu Vaňausova.
4. Slavnostní přednáška prof. Dra. B. Kučery z oboru fysiky experimentální.
5. Volba čestných členů.
6. Doslov předsedy.

Po schůzi prohlídka místností Jednoty (knihovny a čítárny).

Sobotní večer stal se dostaveníčkem četných přátel a příznivců Jednoty, již v počtu čtyřiceti v nenucené zábavě a družném rozhovoru oživovali roje vzpomínek, jimž Jednota byla teplým úlem. Staří přátelé, osudem oddálení, utužili zde svá pouta, nové svazky navázány, nové pracovní programy nadhozeny, leckteré úrady učiněny. Atmosferu večera zvyšovala přítomnost hostů a osobností vynikajících. Zvláště budiž pointována přítomnost Jeho magnificence pana prof. Dra. Fr. Vejdovského, rektora čes. university Karlo-Ferdinandovy, pana protektora Jednoty dvorního rady Čeňka Strouhala, prof. báňské akademie v Příbrami Dr. Jos. Theurera, prof. čes. techniky v Brně Dr. Vlad. Nováka, vrch. insp. stát. drah v Plzni, c. k. stavebního rady Dr. Jana Bašty, prof. čes. techniky v Praze Bedř. Procházký, prof. čes. univ. Dr. Václ. Lásky, vlád. rady Jos. Mrňávka, řed. c. k. reálky v Hradci Králové Ant. Libického, prof. c. k. gymnasia v Zábřehu Jos. Malíře, prof. stát. průmysl. školy v Brně Dr. Frant. Nachtikala, prof. v. v. Dr. Frant. Houdka, továrníka v Praze-VII., četných členů pražských a celého téměř výboru Jednoty.

Průběh nedělní slavnostní valné schůze řídil se přesně stanoveným pořadem. Schůzi zahajuje předseda pan dvorní rada prof. Dr. Čeňek Strouhal proslovem, v němž způsobem sobě vlastním slovy nehledanými, ale teplou srdečností dýšícími nastiňuje význam a cíl slavnosti, vítá přítomné, jmenovitě četné hosty a delegáty, tlumočí došlé pozdravy, omluvy, telegramy a přípisy, načež uděluje slovo prvnímu slavnostnímu řečníku doc. Dr. Václ. Posejpalovi. Po jeho přednášce, přerušené a odměněné živým potleskem, chápe se předseda znovu slova, aby promulgoval založení fondu Vaňausova. Vylíčí krátce význam Vaňausův pro českou vědu a zvláště pro Jednotu, jejímž byl Vaňaus předním zakladatelem, předčítá dopis dárcův, datovaný v Praze dne 25. listopadu 1909, jenž jest současně zakládající listinou tohoto fondu. Dopis zní takto:

„Slovutný pane dvorní rado!

Na blízkou oslavu 50^{ti}letého trvání Jednoty českých matematiků založil jsem jakožto přední zakladatel „Spolku pro přednášky z matematiky a fysiky“ jubilejní fond per 5000 K = pět

tisíc korun, aby úroků z něho bylo užito na odměny členům Jednoty čes. mat. národnosti české za důmyslné objevy z fyziky a za zvláště vynikající práce z matematiky a fyziky buď samostatné aneb Jednotou čes. mat. občas vypisované.

Přeji si, aby nyní moje jméno jakožto dárcce uveřejněno nebylo, nýbrž až v den oslavy, a to zároveň s nástinem tehdejších poměrů na universitě, který bych příležitostně neb dle přání zaslal.

Prosím za laskavé uschování příslušné vkladní knížky na tento obnos v pokladně Jednoty čes. math.

V dokonalé účtě

Dr Jos. R. Vaňaus,
c. k. gymn. profesor ve v.

Doručitel:

Václav Krbec,
c. k. finanční konceptní prakt.
v Praze II.,
Ječná ul. č. 30.“

Úmysl Vaňausův, nastíniti tehdejší (při založení „Spolku pro volné přednášky“) poměry na universitě, zmařila jeho nenadálá smrt. 25. listopadu 1909 jest datován dopis a 16. ledna 1910 nebylo Vaňause již mezi živými. Předseda s lítostí líčí, jak stále se chystal Vaňause osobně navštívit, jak stále pro jeho chorobu byl nucen svou návštěvu odkládati, až způsobem tak neočekávaným byla navždy odsunuta¹⁾. Nicméně přání Vaňausovo, aby s uveřejněním jeho jména co dárcce fondu byl

¹⁾ Hned po přijetí daru předseda Jednoty Vaňausovi psal, a sice následovně:

V Praze 26./listopadu 1909.

Vysoce ctěný pane professore!

Zároveň s dopisem Vaším d. d. 25./listopadu t. r. přijal jsem z rukou p. Václava Krbce, c. k. fin. konc. prakt. v Praze, vkladní knížku Ústřední banky č. spořitelny v Praze na 5000 K (pět tisíc korun) jakožto fond na oslavu blízkého jubilea 50-letého trvání naší Jednoty č. Mathem. v Praze, aby, dle intencí Vašich, úroků z fondu tohoto bylo užíváno na odměny členům Jednoty čes. matematiků národnosti české za důmyslné objevy

uveřejněn i nástin tehdejších poměrů na universitě, splněno bylo. Tento nástin pochází od mladšího kollegy Vaňausova a spoluzakladatele „Spolku“ dvor. rady prof. Dr. Gab. Blažka a byl uveřejněn současně s jménem Vaňausovým v Dějepise Jednoty. Ježž tato k padesátému výročí svého založení vydala, na str. 2.—7.

Vznešený duch Vaňausův naplnil celé shromáždění, založení jeho Fondu stalo se holdem piety tomuto velkému muži.

Po kratičké přestávce následovala poutavá slavnostní přednáška prof. Dra. B. Kučery z oboru fysiky experimentální, jež rovněž odměněna hlučným potleskem. Poněvadž obě přednášky budou na tomto místě ihned in extenso následovati, netřeba se o obsahu jejich teď rozepisovati.

Pátým bodem pořadu schůze byla volba čestných členů. Slova ujal se stálý tajemník Jednoty, prof. Dr. Jan Sobotka, aby stručně a slavnostně zároveň zdůraznil zásluhy navrhovaných kandidátů a tak zdůvodnil jednomyslný návrh výboru na jejich jmenování. Pocta, jež v této slavnostní chvíli valnou schůzí Jednoty má býti vzdána, týká se v podstatě trojího druhu zásluh. Na prvním místě jsou zde muži, již Inouce vždy vřelým přátelstvím k Jednotě vynikli význačným způsobem na poli vědeckém,

z fysiky a za zvláště vynikající práce z matematiky a fysiky buď samostatné aneb Jednotou čes. mat. občas vypisované.

Dovoltež mi, vysoce ctěný pane kollego, abych především vzdal Vám jako předseda Jednoty za velkodušný dar Váš díky nejvřelejší! Dojista vyhovím přání Vašemu a zachovám jméno dárce v tajnosti až do dne jubilejní oslavy. O daru samém podám však — bez udání jména — zprávu Výboru Jednoty, kterýž pak vypracuje modalitu užívání fondu; dovolím si pak návrh ten Vám k approbaci poslati.

S pozdravem upřímným

jsem Váš

ve zvláštní úctě oddaný

dv. rada Dr. V. Strouhal,

t. č. předseda Jednoty č. Math.

Vysoce ctěnému Pánu

p. prof. Dru. Jos. R. Vaňausovi

v

Praze.

Jednotou obdělávaném, a tím také buď přímo nebo nepřímo přispěli k zvýšení lesku jména Jednoty. Na druhé místo, ale do téže řady s prvými vstupují muži, kteří převážnou část svého života a nejlepší své síly věnovali vnitřní správě a vedení Jednoty. Do druhé řady nastupují muži, kteří buď také ve správě a vedení Jednoty záslužným způsobem se uplatnili, neb kteří svou publikační činností, hlavně na poli výuky středoškolské, na počátku dnešního rozvoje se uplatnili, neb konečně ti, kteří se význačným způsobem uplatnili v životě a řízení původního „Spolku pro volné přednášky“ a zůstavše od té doby stále členy a upřímnými přáteli Jednoty si zasloužili, aby dnešního dne způsobem slavnostním na ně bylo vzpomenu.

I navrhuje tedy výbor dnešní slavnostní valné schůzi, aby zvolila za členy čestné tyto pány:

Dra. Jakuba Čěčku, profesora c. k. reál. gymnasia v Praze, Křemencova ul.

Dr. Vincence Dvořáka, profesora university v Záhřebě.

Dra. Gustava Grussa, profesora c. k. čes. university v Praze.

Václava Jeřábka, c. k. vládního radu v Telči.

Dra. Václava Lásku, profesora c. k. čes. university v Praze.

Miloslava Pelíška, profesora c. k. čes. vys. školy technické v Brně.

Bedřicha Procházkou, profesora c. k. čes. vys. školy technické v Praze.

Václava Starého, c. k. vlád. radu, ředitele c. k. vyšší reálné školy v Praze, Ječná ul.

Antonína Šourka, prof. university v Sofii.

Dra. Josefa Theurera, profesora vys. montanistické školy v Pífbřami.

Dra. Karla Zahradníka, c. k. dvorního radu, prof. c. k. české vys. školy technické v Brně.

Následující pány pak navrhuje k volbě za členy zakládající ad honorem:

Dr. František Houdek, profesor střední školy v. v., továrník v Praze-VII.

Josef Pour, c. k. školní rada v Praze.

Josef Smolík, professor československé obchodní akademie v. v. v Praze.

Jaroslav Sobička, c. k. dvorní rada v Praze.

Dr. Emanuel Taftl, c. k. školní rada v Klatovech.

František Tůma, c. k. školní rada v Čes. Budějovicích.

Josef Vocásek, professor c. k. reál. školy v. v. v Králové Hradci.

Hlučný potlesk byl odpovědí slavnostního shromáždění na tento návrh, tlumočený stálým tajemníkem. Všichni navrhovaní pánové zvoleni jednomyslně.

Tím program schůze vyčerpán a předseda chápe se slova k doslovu, aby schůzi uzavřel. Začíná sdělením příjemného překvapení, jež Jednotě způsobil pan c. k. dvorní rada Jaroslav Sobička tím, že mu během schůze odevzdal objemné fotografické album, vyplněné podobiznami vynikajících matematiků a fyziků českých i cizích a pocházející z pozůstalosti c. k. dvorního rady prof. Dra. Em. Weyra. Děkuje nato všem přítomným za živou účast, se kterou setrvali až do konce schůze, děkuje dále oběma slavnostním řečníkům za jich zdařilé přednášky, speciálně pak prof. Dr. B. Kučerovi za jeho poutavé vývody vědecké, pokusy doprovázené, načež přeje slovy vřelými, plnými krásných reminiscencí a účinných impulsů, všeho zdaru do budoucna, konče slovy „Vivat, crescat, floreat“.

* * *

Jak již na počátku řečeno, stala se tato jubilejní slavnost pro Jednotu památnou především účastí, již na všech stranách vyvolala, a teprve podrobným vylíčením této účasti stane se přítomná zpráva úplným a cenným dokumentem historickým.

Na prvním místě budiž dovoleno uvést četné hosty a delegáty, kteří slavnostní schůzi poctili svou přítomností. Jmenovitě uvádím: Jeho magnificence professor Dr. František Vejdovský, rektor české university Karlo-Ferdinandovy, obecní starší a professor čes. techniky v Praze, inženýr B. Živna co zástupce městské rady pražské, generální sekretář české akademie císaře

Františka Josefa, c. k. dvorní rada prof. Dr. K. Vrba, děkan filosofické fakulty čes. university professor Dr. Rob. Novák, dvorní rada professor Dr. Jan Horbaczewski co zástupce přírodovědecké sekce společnosti nauk Ševčenka ve Lvově, professor Bedřich Procházka co zástupce rektora c. k. čes. vys. školy technické v Praze, sboru professorského téhož ústavu a ústavu pro deskriptivní geometrii, professor Dr. Vladimír Novák za českou techniku v Brně a technický odbor českého ústředního spolku učitelů vysokoškolských v Brně, choť po dvorním radovi Ed. Weyrovi paní Tereza Weyrová, synové dvorního rady Emila Weyra Dr. Frant. Weyr, professor čes. techniky v Brně, a inženýr Jindřich Weyr, dvorní rada Jaroslav Sobička, professor Dr. Frant. Drtina a odb. uč. Božena Dědinová, za paedagogické museum Komenského, vládní rada Vincenc Jarolimek. professor čes. techniky v Praze, professor báňské akademie v Příbrami Dr. Josef Theurer, professor čes. techniky v Praze Josef Petřík za Spolek architektů a inženýrů v království českém, c. k. zemští školní inspektoři Karel Nečásek a František Strer, professor čes. university Dr. Václav Láska, professor čes. university Dr. Boh. Němec, za Ústřední spolek českých profesorů školní rada Jarosl. Zdeněk a profesori František Stýblo a Jarosl. Jeništa, za Klub moderních filologů v Praze Dr. Ant. Beer, za Klub historický Dr. Frant. Hýbl, za Museum Komenského Dr. Karel Kašpárek, za c. k. reálku v Hradci Králové ředitel Ant. Libický, za c. k. reálku v Rakovnicce professor Jos. Schulz, za c. k. reálné gymnasium v Křemencově ulici v Praze profesori Dr. Jan Kropáček a Dr. Ant. Hrazdil, za c. k. čes. reálku v Praze-II. profesori Jos. Sallač, Jos. Pithardt, docent Dr. Jos. Kounovský a Emil Kalab, za c. k. I. reálku na Král. Vinohradech professor Václav Hübner, za c. k. reálné gymnasium v Libni professor Dr. Adolf Pařízek, ředitel c. k. vyšší reálky v Žižkově Ferd. Hrubeš, vlád. rada Dr. Jan Plašil, vládní rada Josef Mrňávek, c. k. stavební rada Dr. Jan Bašta, vrchní inspektor státních drah v Plzni, školní rada professor Ant. Adámek, školní rada Ant. Jeřábek, továrník Dr. František Houdek, professor Dr. František Nachtikal professor Jos. Malfř, zástupci denního tisku Prokop Vavřínek za redakci Národní Politiky a Jos. Soukup za Hlas Národa, za firmu B. Stýblo E. Tucháček a m. j.

Omluvili se: President České Akademie jeho excellence Dr. Ant. rytíř Randa, skutečný tajný rada, starosta král. hlav. města Prahy Dr. K. Groš, jeho magnificence rektor čes. vys. školy technické v Praze professor K. Novák, professor Dr. Václav Felix, ředitel František Netuka, professor Rud. Hruša.

Projevy písemní a telegrafické.

Z přečetných projevů písemných a telegrafických budiž dovoleno nejprve uvést akademie a zahraniční společnosti.

Cárská akademie nauk v Petrohradě zaslala následující přípis de dato 13. listopadu r. 1912:

„Обществу чешскихъ математиковъ и физиковъ въ Прагѣ (Jednota českých mathematiků a fysiků v Praze).

Любезное приглашение Общества чешскихъ математиковъ и физиковъ въ Прагѣ принять участие въ торжественномъ Общемъ Собраніи его 10-го Ноября н. с., по случаю исполнившагося пятидесятилѣтія существованія Общества, было получено въ Императорской Академіи Наукъ въ промежутокъ между двумя засѣданіями Общаго Собранія ея. Заслушавъ это приглашение въ ближайшемъ по полученіи его Общемъ Собраніи своемъ, Императорская Академія Наукъ постановила немедленно привѣтствовать Общество чешскихъ математиковъ и физиковъ въ Прагѣ со столь знаменательной годовщиной его научной дѣятельности и пожелать ему дальнѣйшаго процвѣтанія на пользу науки и на благо челоувѣчества. При этомъ Академія выразила сожалѣніе по поводу того, что была лишена возможности принести свое поздравленіе Обществу въ день торжественнаго Общаго Собранія его.

Непремѣнный Секретарь
Императорской Академіи Наукъ

Ординарный Академикъ
Правитель Канцеляріи
Конференціи Академіи

Сергій Ольденбургъ.

. 1)“

1) Podpis nečitelný.

Jednotě českých matematiků a fysiků v Praze.

Laskavé pozvání Jednoty českých matematiků a fysiků v Praze na účastenství při její Slavnostní Valné Schůzi, konané dne 10. listopadu n. s. za příčinou dovršení padesátiletého trvání Jednoty, obdržela Císařská Akademie Nauk v mezidobí dvou zasedání svých Řádných Schůzí. Zvěděvši při nejbližší své Řádné Schůzi po jeho obdržení o tomto pozvání, Císařská Akademie Nauk rozhodla bez meškání blahopřáti Jednotě českých matematiků i fysiků v Praze k tak významnému jubileu její vědecké činnosti a přáti jí dalšího rozkvětu na prospěch vědy a k blahu člověčenstva. Při tom Akademie vyslovila svoje politování nad tím, že jí nebylo možno přinésti svůj pozdrav Jednotě v den její Slavnostní Valné Schůze.

Stálý Sekretář
Císařské Akademie Nauk
Řádný Akademik
Ředitel Konferenční
Kanceláře Akademie

Sergěj Oldenburg.

Císařská akademie věd v Krakově zaslala následující telegram:

„Akademia Umiejętności w Krakowie w 50 rocznice założenia przesyłę szanownemu i zasłużonemu związkwowi matematykow i fizykow czeskich życzenia najlepszego rozwoju i rozkvitu.

Tarnowski, prezes.

Ulanowski, sekretarz generalny.“

Jihoslovanská akademie věd a umění v Záhřebě požádala svého řádného člena, c. k. dvorního radu Dra. Karla Zahradníka, profesora čes. techniky v Brně, aby jí na slavnostní valné schůzi Jednoty zastupoval, zaslavši zároveň následující přpis:

„Slavnému predsjednístvu

„Jednoty českých matematiků a fysiků“

v Praze.

Na cijenjeni poziv na svečanu glavnu skupštinu Vašega odličnoga u nauci društva u proslavu pedesetogodišnjega njegova opstanka slobodni smo priopćiti, da smo zamolili dvorskoga savjetnika dra. Karla Zahradníka, profesora česke technike u Brnu a pravoga člana Jugoslavenske akademije, da nas kod rečene zgode zastupa i odličnomu društvu isporuči naše najiskre-

nije čestítke za polučene u prošlosti krasne uspeje i tople želje, da se njegovi uspješí u budućnosti množe i procílavaju.

U Zagrebu, 6. novembra 1912.

Za Jugoslavensku akademiju znanosti i umjetnosti

Tajnik:

Dr. A. Musić.

“

Žel, nebylo p. dvor. radovi Zahradníkovi pro chorobu možno toto zastupování osobně vykonati. Učinil tak následujícím přípisem:

Brno 8—11—1912.

„Slavná jednota českých matematiků.

Ku vzácné slavnosti 50tiletého trvání jednoty českých matematiků, k jejímuž přeporodu jsem měl tu čest assistovati a jejíž zdar mi povždy ležel na srdci po veškerý čas, posílám Vám, velectění pánové, z té své duše nejsrdečnější blahopřání ku dalšímu sesílení a rozmachu.

Lituji velice, že churavost mi nedovoluje v tomto čase zajeti si mezi Vás a s Vámi se těšiti z té vzácné slavnosti; lituji i z druhé příčiny, že nemohu tlumočiti slavné jednotě nejpřímější blahopřání jihoslovanské akademie v Záhřebě, která, předpokládajíc za samozřejmo, že se té slavnosti osobně zúčastním, mne vyzvala, bych ji při té slavnosti zastupoval, jak z příloženého listu vysvítá. Račtež tudíž, pánové, účast jihoslovanské akademie na té Vaší slavnosti vzíti na vědomí.

Provoláváje k další Vaší činnosti vědecké, dalšímu zdaru a rozkvětu hřímavé „Na zdar“ znamenám se vždy Vám

nejoddanější

Dr. Karel Zahradník.“

Císařská akademie věd ve Vídni zaslala následující přípis:

»An den geehrten

Böhmischen Mathematisch-physikalischen

Verein „Jednota českých matematiků a fysiků“

in

Prag.

Dem sehr geehrten Böhmischen Mathematisch-physikalischen Vereine spricht das unterzeichnete Präsidium verbindlichen

Dank für die freundliche Einladung und die wärmsten Glückwünsche der Kaiserlichen Akademie der Wissenschaften anlässlich der Feier seines fünfzigjährigen Bestandes aus und wünscht ihm eine gedeihliche Fortsetzung seiner bisherigen erfolgreichen Wirksamkeit zum Wohle der Wissenschaft.

Wien, 9. November 1912.

Das Präsidium

der Kaiserlichen Akademie der Wissenschaften:

E. Böhm-Bawerk

Viktor v. Lang

F. Becke

J. Karabacek. “

Královská akademie věd v Amsterdamě zasílá vlastnoruční list svého generálního tajemníka, prof. P. Zeemana:

Amsterdam, le 31 Octobre 1912.

„Monsieur le Président,

En réponse à votre invitation à l'assemblée générale solennelle du 10 Novembre prochain pour célébrer le 50ième anniversaire de la Société des mathématiciens et des physiciens tchèques à Prague, j'ai l'honneur de vous communiquer que l'Académie Royale des Sciences d'Amsterdam ne sera pas à même de se faire représenter dans cette assemblée par un de ses membres.

Néanmoins l'Académie néerlandaise se fait honneur de vous envoyer par cette lettre ses félicitations cordiales et en même temps elle exprime le souhait que votre Société continuera à l'avenir de fleurir et de grandir pour la gloire de votre nation et celle de la Science.

Agréez, Mr. le Président, l'assurance de ma considération distinguée.

Le Secrétaire général
de l'Académie Royale des Sciences
P. Zeeman.

A
 Mr. le Président de
 la Société des mathématiciens
 et des physiciens tchèques
 Prague/II.
 Rue U Karlova.“

V Amsterdamě, dne 31. října 1912.

Pane Předsedo,

Odpovídaje na vaše pozvání k slavnostní valné schůzi příštího 10. listopadu na oslavu 50tého výročí Jednoty českých matematiků a fysiků v Praze, mám tu čest vám sdělit, že Královská Akademie Věd v Amsterdamě nebude s to dáti se zastupovati některým ze svých členů na této schůzi.

Nieměň klade si nizozemská Akademie za čest poslati vám tímto listem svá srdečná blahopřání a vyjadřuje současně přání, aby Vaše Jednota v budoucnosti dále kvetla a vzrůstala na slávu vašeho národa a Vědy.

Přijměte, pane Předsedo, ujištění mé obzvláštní úcty.

Generální tajemník
 Královské Akademie Věd
 P. Zeeman.

Panu
 Předsedovi
 Jednoty českých matematiků a fysiků
 v Praze-II.,
 ulice u Karlova.

Rovněž *Belgická královská akademie pro vědy, slovesnost a umění* v Bruselu zaslá vlastnoruční list svého stálého tajemníka rytíře Edmonda Marchala:

Bruxelles, le 31 Octobre 1912.

„L'Académie Royale de Belgique se donnait tout autant un honneur qu'un devoir de déléguer un de ses Membres au cinquantenaire de la Société des Mathématiciens et des physiciens tchèques à Prague.

Elle est au regret de ne pouvoir lui donner ce témoignage de haute confraternité scientifique.

Elle fait les vœux les plus ardants et les plus sincères de la continuation de la prospérité de la Société de Prague qui tient une si remarquable place dans le Monde savant européen.

Le secrétaire perpétuel
Le chevalier Edmond Marchal.“

V Bruselu, 11. října 1912.

Královská Akademie Belgická pokládala si stejně za čest jako za povinnost delegovati některého ze svých členů na padesátiletou slavnost Jednoty českých matematiků a fysiků v Praze.

Jest jí líto, že nemůže Jednotě dáti tento důkaz vznešené vědecké kolegiálnosti.

Vyslovuje blahopřání co nejvřelejší a nejpřímnější na další prospívání pražské Jednoty, která zaujímá místo tak význačné ve vědeckém světě evropském.

Stálý tajemník
rytíř Edmund Marchal.

Královská akademie věd v Římě telegrafuje:

„R. Accademia dei lincei Roma prende viva parte ai festeggiamenti dell'anniversario cinquantenario della creazione dell'illustre consorella, inviando auguri cordiali.

Presidente Blaserna.“

Král. Akademie dei Lincei v Římě účastní se živě oslav padesátiletého výročí založení slavné spolusestry, posílajíc upřímná blahopřání.

Předseda Blaserna.

Královská bavorská akademie věd v Mnichově telegrafuje:

„Die königliche Bayrische Akademie der Wissenschaften spricht dem Verein zur Feier seines fünfzigjährigen Bestandes die besten Glückwünsche aus.

Von Heigel.“

Uherská akademie věd v Budapešti telegrafuje:

„A l'occasion du cinquantième anniversaire de votre société l'Académie hongroise des sciences vous envoie ses meilleures félicitations.

Berzeviczy, Président.“

U příležitosti padesátého výročí vaší Jednoty Uherská Akademie věd Vám zasílá svá nejlepší blahopřání.

Berzeviczy, president.

Smithsonian Institution ve Washingtoně píše:

November 23, 1912.

„Gentlemen:

In acknowledging the receipt of the invitation courteously extended to the Smithsonian Institution in connection with the celebration of the fiftieth anniversary of the Society of Bohemian Mathematicians and Physicists. at Prague, November 10, 1912, I take the opportunity to express on behalf of the Institution, the hope that the Society will enjoy many more years of useful activity.

Very respectfully yours

Ch. D. Walcott,
Secretary.

The Society of Bohemian Mathematicians and Physicists,
Care of the Charles Ferdinand University,
Rue U Karlova, Prague II.,
Bohemia, Austria.“

25. listopadu 1912.

Pánové:

Potvrzuje příjem pozvání laskavě podaného Smithsonian Institution za příčinou oslavy padesátého výročí Jednoty českých matematiků a fysiků, v Praze dne 10. listopadu 1912, užívám této vhodné příležitosti vysloviti jménem Institution přání, aby se Jednota mnoho a mnoho dalších let těšila blahodárné činnosti.

S obzvláštní úctou Váš

Ch. D. Walcott,
tajemník.

Jednotě Českých Matematiků a Fysiků,
per universitu Karlo-Ferdinandovu,
ulice U Karlova, Praha-II,
Čechy, Rakousko.

Fyzikální sekce ruské fyzikálně-chemické Společnosti
 „Русское Физико-химическое Общество“ v Petro-
 hradě zaslala následující telegram:

„Section physique de la Société Physico-chimique Russe
 envoie félicitations sincères à son confrère. Да здравствуетъ
 и славянская наука.

President Ljebedynskij.“

Fyzikální oddělení Fyzikálně-chemické Společnosti Ruské zasílá
 srdečné blahopřání svému spolubratru. Ať žije i slovanská věda.

Ljebedynskij, předseda.

Mathematická Společnost v Charkově „Харьковское
 Математическое Общество“ zaslala následující vlastno-
 ruční list svého předsedy profesora D. Sintsofa:

Ноябра 10 дня 1912 г.

„A la Société des Mathématiciens et des physiciens
 tchèques à Prague.

La Société Mathématique à l'Université Impériale de Kharkof
 à l'occasion du cinquantième anniversaire de l'honorable Société
 des Mathématiciens et des physiciens tchèques à Prague
 a l'honneur de lui exprimer ses félicitations et désire lui de
 suivre avec le même succès sa brillante carrière scientifique.

Je suis heureux d'être l'interprète de l'admiration, avec
 laquelle nous considérons l'énergique activité de nos confrères
 tchèques au profit de la science et de la culture.

Président de la Société Mathématique
 de Kharkof
 prof. D. Sintsof.“

Dne 10. listopadu 1912.

Jednotě českých matematiků a fysiků v Praze.

Mathematická Společnost při Císařské Universitě Charkovské
 klade si za čest u příležitosti padesátého výročí ctěné Jednoty českých
 matematiků a fysiků v Praze vyjádřiti jí svá blahopřání a touží
 následovati jí se stejným úspěchem v její skvělé dráze vědecké.

Jsem šťasten býti tlumočником obdivu, s nímž bedlivě sledujeme energickou činnost svých českých spolubratrů na prospěch vědy a vzdělanosti.

Předseda Mathematické Společnosti Charkovské
prof. D. Sintsof.

Společnost přátel fyzikálně-mathematických věd „Кружокъ любителей физико-математическихъ наукъ“ v Poltavě telegrafuje:

„Société des amis des sciences physico-mathématiques à Poltawa adresse ses félicitations cordiales à la Société des mathématiciens et physiciens tchèques à Prague au jour de son cinquantième anniversaire.

Président
Wiachireff.“

Spolek přátel věd fyzikálně-mathematických v Poltavě zasílá svá srdečná blahopřání Jednotě českých matematiků a fyziků v Praze ke dni jejího padesátého výročí.

Předseda Wiachireff.

Pan S. Dickstein, jenž vydává ve Varšavě „Wiadomości Matematyczne“ a „Prace Matematyczno-Fizyczne“, zaslal telegram:

„Jednocie czeskich matematykw sklada hold i życzenia pomysłonego rozwoju

Dickstein.“

Mathematický spolek *Wiskundig Genootschap „Een onvermoeide arbeid komt alles te boven“* v Amsterdamě zaslá vlastnoruční list svého sekretáře:

Amsterdam le 8 November 1912.

„A la Société des Mathématiciens et des Physiciens Tchèques

à Prague.

Le bureau de la Société Mathématique d'Amsterdam „Een onvermoeide arbeid komt alles te boven“ étant dans l'impossibilité de donner suite à votre invitation d'assister à votre assemblée générale solennelle de Dimanche 10 Novembre,

a l'honneur de vous adresser les félicitations sincères à l'occasion du cinquantième anniversaire de votre illustre Société.

Le bureau de W. G.

.....¹⁾
 Secrétaire.

Výbor Mathematické společnosti v Amsterdamě „Een onvermoeide arbeid komt alles te boven“ nemoha vyhověti vašemu pozvání, aby se zúčastnil vaší slavnostní valné schůze v neděli dne 10. listopadu, klade si za čest poslati vám upřímné blahopřání u příležitosti padesátého výročí vaší slavné Společnosti.

Za výbor W. G.

.....
 sekretář.

Fysikální společnost ve Frankfurtě nad Mohanem zaslala následující telegram:

„Dem Böhmischem Mathematisch-Physikalischen Verein zu Prag spricht der Physikalische Verein zu Frankfurt a. M. anlässlich seines fünfzigjährigen Bestandes seine aufrichtigsten Glückwünsche aus.“

Přírodovědecký spolek v Kasselu zaslal následující list:

Cassel, den 8. November 1912.

„Der Verein für Naturkunde zu Cassel spricht dem Böhmischem Mathematisch-Physikalischen Verein in Prag seinen verbindlichsten Dank aus für die Einladung zur Teilnahme an der Feier seines fünfzigjährigen Bestandes.“

Leider ist es uns nicht möglich einen Vertreter zu entsenden, um persönlich unsere herzlichsten Glückwünsche zu übermitteln. Wir müssen uns begnügen, das schriftlich zu tun.

Mit den besten Wünschen für ein ferneres Blühen, Wachsen und Gedeihen werden wir die Feier aus der Ferne begleiten.

I. A.

Professor Dr. B. Schaefer,
 Geschäftsführer des
 Vereins für Naturkunde.

An
 Jednota českých Matematiků
 a Fysiků
 Prag.“

¹⁾ Podpis nečitelný.

Universita v Portu (Portugalsko) zaslala vlastnoruční list a telegram svého rektora Gomesa Teixeira.

Universidade do Porto, 3 nov. 1912.

Reitoria.

„Monsieur le Président,

Je vous suis vivement reconnaissant et à la Société des mathématiciens et des physiciens tchèques par l'honneur qu'on m'a faite en m'invitant à assister à la séance solennelle pour la célébration de son 50e anniversaire. Cette Société a bien mérité de la Science pour les services qu'elle a faites pendant le premier demi-siècle de son existence, et, en regrettant de ne pouvoir pas assister à cette fête, je vous exprime de loin mes sentiments de considération pour cette Société et mes vœux pour sa prospérité.

Veillez agréer, Monsieur le Président, l'expression de mes sentiments de haute considération.

F. Gomes Teixeira.“

A telegram:

„Porto, 9. 11. 1912.

Vives félicitations. Recteur, Université Porto.

Gomes Teixeira.“

Universita v Portu, dne 3. listopadu 1912.

Rektorat.

Pane Předsedo,

Jsem Vám živě vděčným i Jednotě českých matematiků a fyziků za čest, jež se mi stala pozváním na účastenství při slavnostní schůzi na oslavu padesátého jejího výročí. Tato Jednota velice se zasloužila o vědu službami, jež jí prokázala během prvního půlstoletí svého trvání, a lituje, že nemohu býti přítomen této slavnosti, tlumočím Vám z dále své pocity úcty k této Jednotě a svá přání jejího zdaru.

Račte přijmouti, pane předsedo, výraz mých pocitů vysoké úcty.

F. Gomes Teixeira.

Přírodovědecký spolek pro Štýrsko v Št. Hradci píše:

„An den böhmischen mathematisch-physikalischen Verein
„Jednota českých matematiků a fysiků“

Prag.

Der Naturwissenschaftliche Verein für Steiermark dankt verbindlichst für die freundliche Einladung zur Festversammlung anlässlich des fünfzigjährigen Bestandes am 10. d. M. und übersendet zur Feier die wärmsten Glückwünsche.

Graz, am 6. November 1912.

Für die Direktion:

V. Dolenz,
dz. Sekretär.

J. Hansel,
dz. President.“

Z přečetných projevů domácích budiž mi dovoleno nejprve uvésti některé obzvláště pozoruhodné.

Jeho Magnificence prof. *Frant. Vejvodský* píše vlastnoručně jménem *české university Karlo-Ferdinandovy*:

„Slovutný pane předsedo!

Jednota českých matematiků a fysiků oslavuje dnes 50leté výročí svého trvání.

Dovolte mně, Slovutný pane předsedo, abych Vám jménem české university Karlo-Ferdinandovy k tomuto slavnému dni své nejsrdčnější blahopřání vyslovil. Jestli J. Č. M. a F. nejstarším sborem vědeckým, který sice vědu mimo síně universitní pěstuje, ve skutečnosti však těsně s institucemi universitními souvisí a tak vlastně k vysoké škole naší přímo přísluší.

J. Č. M. a F. zjednala si u nás zásluhy hlavně ve dvou směrech:

Ona v dobách, kdy nebylo dosud obnoveno vysoké učení české, sama sjednocovala ve svém centru příští adepty české vědy mathematické a fysikální a tak zasloužila se o nás všechny, kteří dosud působíme na naší Alma mater.

Ale J. Č. M. a F. i v tom má zásluhu, že působila svým zářivým příkladem i na ostatní obory věd. Po vzoru Jednoty

vznikaly v letech šedesátých a sedmdesátých min. stol. Spolky odborné, Kluby a Jednoty, jako Klub přírodovědecký, Jednota českých filologů, Klub historický atd., jež dosud blahodárně, dle vzoru své matere, na rozvoj české vědy působí.

Tedy význam Jednoty Č. M. a F. jest pro duševní a vědecký vývoj národa českého všestranný a veliký.

I opětuji tudíž ještě jednou své upřímné blahopřání: Nechť roste a vzkvétá Jednota Č. M. a F-ů.

S výrazem nejhlubší úcty znamenám se Vám, Slovutný pane předsedo,

F. Vějdovský,
t. č. rektor č. university.“

Starosta král. hl. města Prahy Dr. K. Groš zaslal následující přepis:

„Praesidium
rady a magistratu
kr. hl. města Prahy.
Č. j. 9082 Praes.

V Praze, dne 6. listopadu 1912.

Vážení Pánové!

Jménem rady král. hl. města Prahy i jménem svým dovoluji si Vám, vážení Pánové, především tlumočiti nejsrdečnější blahopřání k vzácnému jubileu padesátiletého trvání zdatné Jednoty českých matematiků a fysiků, jichž vzorná práce a neúporné badání zajistilo v tomto oboru vědy nejlepší pověst českému jménu ve světě vědeckém.

Zároveň dovoluji si sdělití, že v základě usnesení rady městské ze dne 5. t. m. delegován jest pan obecní starší Inž. B. Živna, by se v zastoupení jejím slavnostní valné schůze Vaší súčastnil na projev uznání vynikajícího působení slavné Jednoty Vaší, pokud však na mně jest, lituji upřímně, že vázán jsa neodkladnými dispoicemi, dříve již učiněnými, nucen jsem Vás, vážení Pánové, prosití o laskavou omluvu nepřítomnosti své při této významné Vaší oslavě.

Přeje v dalším trvání a činnosti sl. Jednotě Vaší zdaru
nejskvělejšího, trvám, vážení Pánové,

vždy zcela Vám oddaný

Dr. K. Groš,
starosta král. hlav. města Prahy.“

Slavné

Jednotě českých matematiků a fysiků

v Praze.

Velký dojem způsobil list, jež zaslal jediný dosud žijící
ze čtyř zakladatelů Spolku pro volné přednášky a čestný člen
Jednoty, *dvorní rada prof. Dr. Jos. Finger ve Vídni*:

„Slavné jednotě českých matematiků.

Jediný žijící ze zakladatelů spolku pro volné přednášky
z matematiky a fysiky, z něhož jednota českých matematiků
povstala, posílá velevážené jednotě srdečný pozdrav raduje se
ze skvělého rozkvětu, jehož slavná jednota posud již dosáhla.

Arcif netušil před padesáti lety žádný z nás zakladatelů
spolku ani ve snách, že z nepatrného semínka, kterého jsme
tehdy kladli do půdy vědecké, vzroste onen krásný, onen mo-
hutný strom, jehož skvostné plody jsou ku slávě národa českého.

Nemoha zúčastniti se osobně slavnosti padesátého výročí
posílá tímto listem slavné jednotě českých matematiků z celého
srdce vroucí blahopřání první jednatel před polostoletím

dvorní rada prof. Dr. Josef Finger.

Ve Vídni 2. listopadu 1912.

Zároveň posílám třetí vydání mojí mechaniky. Račtež
knihu tu vtěliti vaší knihovně.“

Professor Šourek v Sofii telegrafuje:

„V novem padestati leti mnoho zdravja a největško
rozvoje prijē

professor Šourek.“

Ostatní přečetné projevy budiž dovoleno k vůli usnadnění orientace sestaviti abecedně.

Brno :

Brněnský odbor středoškolských profesorů (telegram):

„Brněnský odbor středoškolských profesorů a jeho sekce mathematická vyslovují slavné Jednotě českých matematiků u příležitosti oslavy jejího 50letého trvání své upřímné blahopřání.

Doktor Ondřej Brandstaetter,
předseda.“

Ředitel Ad. Erhart, rytíř ř. Fr. J. atd. (I. čes. stát. reálka, telegram):

„Nemoha se dnešní významné slavnosti zúčastniti, přeji Jednotě v druhé padesátce nejlepšího zdaru.

Ředitel Erhart.“

Zemský škol. inspektor Dr. Mayer (telegram):

„Aby příští staletí úspěšně dovršila dílo, jež v prvním padesátiletí tak zdárně bylo začato, z plna srdce přeje zemský školní inspektor

Dr. Mayer.“

Professor čes. techniky Mil. Pelíšek (telegram):

„Srdečné blahopřání k dnešnímu jubileu vyslovuje professor

Pelíšek.“

Professorský sbor prvního čes. gymnasia (telegram):

„Professorský sbor prvního českého gymnasia v Brně blahopřeje slavné Jednotě českých matematiků k prvnímu půlstoletí velezasloužilé činnosti vědecké.“

Professor čes. techniky Dr. A. Semerád (navštívenku):

Brno, 9./XI. 1912.

„Slovutný pane dvorní rado!

V den slavnostní valné schůze Jednoty českých matematiků a fysiků přeji, ať tato dále roste a zkvétá.

S uctivými pozdravy

prof. Dr. A. Semerád.“

Spolek čes. inženýrů a architektů v markrabství Moravském (telegram):

„Spolek českých inženýrů a architektů v markrabství Moravském blahopřeje ku vzácnému jubileu 50letého trvání a k úspěšné činnosti minulé i budoucí.

Grimm, předseda,

Rieger, jednatel spolku.“

Spolek posluchačů inženýrství (telegram):

„Uznávajíce plně zásluhy, jichž si Jednota o českou vědu získala, blahopřejeme jí k jejímu jubileu a dalšímu ještě blahodárnému působení přejeme zdaru největšího.

Za spolek posluchačů inženýrství v Brně

Jan Rosík.“

Zemský škol. inspektor Al. Vlk (telegram):

„K dosavadním úspěchům gratuluje a dalšího rozkvětu přeje zemský inspektor

Vlk.“

Čes. Budějovice (telegram):

„K jubileu padesátiletého trvání Jednoty blahopřeje sbor českého gymnasia v Čes. Budějovicích.

Ředitel Čapek.“

Chrast u Chrudimě (telegram):

„V nové padesátce nového rozkvětu přeji professoři hradeckého gymnasia

Hobzek, Svoboda.“

Králové Hradec (telegram):

„Ať kvete, ať žije a dál se slaví Jednota českých matematiků.

Professor Vocásek.“

Královské Vinohrady, dopis prof. čes. techniky v Praze
vlád. rady Vinc. Jarolímka:

V Král. Vinohradech, dne 5. listop. 1912.

„Slavnému Výboru

Jednoty českých matematiků!

Velice lituji, že moje stálá choroba nedopouští, abych se
súčastnil večírku pořádaného dne 9. t. m. na oslavu padesátiletí
J. Č. M.

Bude-li však jen poněkud možno, dostavím se dne 10. na
valnou schůzi slavnostní, jsa členem Jednoty netoliko čestným,
ale i z nejstarších (plných 42 let!).

Projevuje svou upřímnou radost z dosavadního stkvělého
rozkvětu naší slavné Jednoty, přeji jí z celé duše nejlepšího
zdaru i do budoucna!

V dokonalé úctě oddaný

prof. Vinc. Jarolímek.“

Kutná Hora, dopis řed. c. k. st. reálky Fr. Vojtíška:

„Slavný výbore

Jednoty mathematické

v Praze!

V památný den oslavy padesátiletého trvání spolku dovo-
luje si v úctě podepsané ředitelství upřímně blahopřáti k velko-
lepým výsledkům činnosti dosavadní a přáti zároveň všeho zdaru
snahám Vaším pro rozkvět mathematických věd v dobách příštích.

Ředitelství c. k. státní vyšší reálky
v Kutné Hoře, dne 9. listopadu 1912.

Fr. Vojtíšek,
ředitel.“

Litovel, dopis prof. sboru zemské reálky:

„Slavná Jednota českých matematiků

v Praze!

Professorský sbor zemské reálky v Litovli, sdíleje živou účast, s níž odborné kruhy vědecké i veškeré školství české hledí vstříc události tak významné, jakou jest dovršení padesátého roku neúnavné činnosti Vaší, která sledujíc všeobecný pokrok povznášela českou vědu mathematickou a fysikální, budíc o ni zasloužený zájem již v řadách studující mládeže středškolské, vítá s upřímnou radostí vzácné jubileum Vaše jako nejvhodnější příležitost, aby plně ocenil půlstoletou plodnou práci Vaši a projevil Vám zároveň svá nejoddanější blahopřání, aby vědecké snahy slavné Jednoty českých matematiků, nesoucí se za vysokými cíly vznešených jejích zakladatelů, docházely i nadále vždy a všude všestranného porozumění i usilovné podpory národa, jehož službám se zasvětily.

V Litovli, dne 8. listopadu 1912.

Dr. Fr. Nerad, ředitel.

Dr. Jos. V. Fürst, Frant. Bátěk, Frant. Hanus, Jan Nábělek,
Dr. Václav Sukdol, Vinc. Horák, Klement Urban, Eugen
Stoklas, Frant. Rusinský, Jos. Smetana, O. Cihelka, J. Janelle,
Bedř. Slavík, Dr. Ludv. Tereba, Ant. Spáčil, V. Materna,
Dr. Ant. Smýkal, Jos. Lešenar.“

Nové Město (Morava), dopis prof. R. Hruši:

„Slavnému výboru

„Jednoty českých matematiků“

v Praze!

Podepsaný lituje, že nemůže se osobně účastniti oslavy padesátiletého jubilea ze soukromých čistě osobních důvodů, a žádá, by byl laskavě omluven. Jinak připojuje se k řadě těch, kteří s potěšením sledujíce rozkvět spolku projevují písemně své skromné blahopřání. Kéž ušlechtilé snahy jsou korunovány ještě větší měrou než dosud stkvělými úspěchy!

V Novém Městě, dne 7. listopadu 1912.

V hluboké úctě
Rudolf Hruša,
c. k. professor.

Pelhřimov (2 telegramy):

„Chovaje nadšenou účast na památném jubileu Jednoty, slavící půlstoletí svého trvání a účinné práce na poli české vědy, projevují vroucné přání, aby i nadále rostla a svoji bohatou činnost zdárně rozvíjela!

Prof. Jos. Krkoška.“

„Těšíce se z velevýznamného jubilea Jednoty přejeme plného zdaru dalšímu rozvoji její národní a vědecké práce.

Professorský sbor reálného gymnasia v Pelhřimově.“

Písek (telegram):

„K dovršení 50 let stkvělé činnosti blahopřejíce žádáme, by další rozvoj byl stejně mohutný. Vivat, floreat, crescat milá naše Jednota.

Sbor professorský reálky v Písku.“

Plzeň, dopis vlád. rady Jos. Lhoty:

„Slavnému výboru

Jednoty českých matematiků

v Praze.

Velevážení pánové.

Ve významný den padesátého výročí trvání Vašeho spolku, kdy vzpomínáte a s Vámi odborná veřejnost na práci na poli věd mathematických za půlstoletí vykonanou, vyslovuje Vám podepsané ředitelství jménem svým i jménem professorského sboru ústavu zdejšího přání, by i v novém padesátiletí vědecké snažení Vaše provázáno bylo nejlepšími úspěchy.

V Plzni, dne 6. listopadu 1912.

Jos. Lhota,
c. k. vládní rada.“

Polička (telegram):

„Ku padesátiletému jubileu velezáslužné činnosti blahopřeje
prof. Cel. Sommer.“

Praha:

Akademický dům (přípis):

Dne 7. listop. 1912.

„Slavné

„Jednotě českých matematiků a fysiků“

v Praze.

Praesidium Akademického domu klade si za čest projevití své upřímné blahopřání slavné Jednotě k jubileu 50letého trvání a k příští padesátce přeje úspěch a zdar nejlepší.

S projevem hluboké ú

J. Bertl,
předseda.“

Ředitel Dr. F. Bayer (přípis)

C. k. gymnasium v Žitné ulici v Praze,
dne 10. listopadu 1912.

„Slavné Jednotě českých matematiků a fysiků!

K dnešnímu dnu, kdy Jednota českých matematiků a fysiků vzpomíná padesátileté své záslužné činnosti vědecké i výchovné, dovoluje si v účtě podepsané ředitelství i také jménem professorského sboru našeho gymnasia vysloviti jí upřímné přání dalšího trvalého rozkvětu a plného zdaru.

Ředitelství státního gymnasia v Žitné ulici.

V plné účtě

Dr. Fr. Bayer,
c. k. ředitel.“

Česká Matice technická (přípis):

V Praze, dne 2. října 1912.

„Slavné

Jednotě českých matematiků a fysiků

v Praze.

Předsednictvo České Matice technické v Praze dovoluje si vysloviti jménem spolku své uctivé blahopřání ku dosažení

50letého trvání Vašeho spolku v plodné a vysoce záslužné činnosti.

S výrazem úcty dokonalé
znamená se předsednictvo Č. M. t.
Ing. J. Ševčík, Novotný,
zást. jednatele. předseda.“

Česká společnost zeměvědná (přípis):

V Praze, dne 7. listopadu 1912.

„Slavné

Jednotě českých matematiků a fysiků.

Ku jubileu padesátiletého trvání Jednoty českých matematiků a fysiků, jubileu v našem vědeckém životě tak vzácnému, ježto se jím může vykázáti jenom několik málo vědeckých institucí, dovoluje si výbor České Společnosti zeměvědné projevíti srdečné blahopřání sesterské společnosti.

Nechť Jednota českých matematiků a fysiků při vzorné své organizaci a výborném vedení stále mohutní na prospěch a čest české vědy.

Za výbor České společnosti zeměvědné:

Prof. Dr. V. Švambera,
t. č. I. jednateř.

Prof. Dr. Filip Pořta,
t. č. předseda.“

Společnost Elbemühl (telegram):

„Ku oslavě vzácného jubilea padesátiletého trvání slavné Jednoty dovoluje si projevíti přání dalšího zdaru úspěšné činnosti Elbemühl, společnost pro vyrábění papíru, nakladatelství.

Cís. rada Karel Müller.“

Professor Dr. G. Gruss (dopis):

„Slavné Jednotě

Českých matematiků a fysiků v Praze

přeje plný zdar v každém směru v následujících 50letích

Gust. Gruss.

Praha Smíchov, listopad 1912.“

Jednota českých filologů (dopis):

V Praze dne 16. listopadu 1912

„Slavný výbore!

Prosíme, aby slavný výbor Jednoty českých matematiků laskavě přijal opožděné sice, ale nicméně zcela upřímné blahopřání k oslavě padesátiletého trvání Jednoty.

Opoždění, které jest nám velmi nemilé, račtež si vysvětliti tím, že pozvání Jednoty k oslavě Jubilea bylo vloženo do velké skříňky na knihy a časopisy, kde zapadlo do knihy a bylo teprve nyní nalezeno.

Přejíce slavné Jednotě zdaru nejhojnějšího v příštím padesátiletí, znamenáme se

za výbor Jednoty českých filologů

Prof. Dr. Fr. Groh,
t. č. starosta.

Jos. Hendrich,
t. č. jednatel.“

Jednota ku povzbuzení průmyslu v Čechách
(dopis):

„Slavný výbore Jednoty českých matematiků
a fysiků

v Praze.

Vítajíc s potěšením oslavu jubilea padesátiletého trvání a účinkování slavné Jednoty českých matematiků a fysiků, pokládá si níže psané ředitelstvo radostné za čest, prositi slavný výbor, aby laskavě přijal nejsrdečnější naše blahopřání k dosavadní a ku příští vysoce záslužné činnosti slavné Jednoty českých matematiků a fysiků.

Jakožto nejstarší průmyslová korporace v naší vlasti jest naše Jednota vděčným svědkem utěšeného rozvoje plodného pěstění všech exaktních věd jazykem českým, věd, které svou aplikací v technické a průmyslové praxi neocenitelných služeb našemu pokroku národohospodářskému prokazují.

Oceňujíc v té příčině obzvláště vděčně veškeré dosavadní mnohonásobné a obětavé zásluhy slavné Jednoty českých matematiků a fysiků o zvelebu, rozšíření a prohloubení vědomostí

mathematických i fyzikálních, a jsouc přesvědčeno, že účelné přičinění slavné Jednoty českých matematiků a fyziků důkladným vzestupem i nadále k dobru naší vzdělanosti se bude požehnaně vyvíjeti, těší se nížeřpsané ředitelstvo upřímně na příští hojně a pronikavě tyto výsledky. A blahopřejíc k nim slavnému Výboru předem co nejvřeleji, propůjčuje nížeřpsané ředitelstvo zároveň výraz upřímné naději, že s dalším rozkvětem slavné Jednoty českých matematiků a fyziků vzroste a utuží se i její přátelská družnost s Jednotou ku povzbuzení průmyslu v Čechách, kteráž proniknuta i vedena jest vždy pilnou snahou ve svorné shodě se všemi vlasteneckými korporacemi setrvati a v souhlasu s nimi ke zvelebě našeho pokroku v theorii i v praxi vůbec a všestranně pracovati.

Ředitelstvo

Jednoty ku povzbuzení průmyslu v Čechách.

V Praze dne 9. listopadu 1912.

Jednatel
Brož.

Předseda
Inž. Ferd. Schiller.“

Klub přírodovědecký (dopis):

„Slavné Jednotě českých matematiků

v Praze.

Výbor Klubu přírodovědeckého v Praze blahopřeje slavné Jednotě čes. matematiků k 50tiletému trvání a nabízí zároveň výměnu zakládajícího členství i všech publikací.

Za výbor Klubu přírodovědeckého

Dr. Jan Wilhelm, Radim Kettner, Jan Sv. Procházka,
t. č. předseda. t. č. zapisovatel. t. č. administrátor.“

Spolek architektů a inženýrů v království českém (dopis):

„Slavné Jednotě českých matematiků

v Praze.

Ke vzácnému jubileu 50leté činnosti Vaší Jednoty dovoluje si v úctě podeřpsané představenstvo tlumočiti vřelě blahopřání.

Jednota může s opravdovou hrdostí pohlížeti na vykonanou osvětovou práci v uplynulém půlstoletí, neboť zejména časopis Váš a vydané knihy učebné jsou toho vynikajícím dokladem.

Dalšímu blahodárnému působení Vaší Jednoty ku cti české vědecké práce přejeme nejlepšího zdaru.

Za představenstvo spolku architektův a inženýrů
v král. Českém

Ing. Zíka Ed.,
jednatel.

Dr. Klír,
předseda.“

Spolek ředitelů českých škol středních (dopis):

„Slavnému výboru

Jednoty českých matematiků a fysiků v Praze.

Podepsané předsednictvo spolku ředitelů českých škol středních vyslovuje slavné Jednotě českých matematiků a fysiků v památný den padesátého výročí jejího trvání blahopřání nejserdečnější.

V dějinách školství českého zlatým písmem na trvalou pamět je zapsáno, co Jednota pro odborné vzdělání mládeže studující vykonala neúnavnou péčí o jednotnou vědeckou terminologii českou a jak se zasloužila vydáváním původních českých učebnic. Jejich původcům zachovají literární dějiny čestnou památku.

Na druhé padesátiletí provázej Jednotu naše upřímné:

„Vivat, crescat, floreat“!

V Praze dne 9. listopadu 1912.

Vládní rada
Jan Šafránek,
t. č. náměstek předsedův.

Vládní rada
Václav Starý,
t. č. předseda.

Ferd. Hrubeš,
t. č. jednatel.“

Svatobor (dopis):

Praha, 31. října 1912.

„Slovutná

Jednota českých matematiků a fysiků

v Praze.

Jménem ředitelstva Svatoboru dovoluji si blahopřáti nejnaktivěji ku nastávajícímu padesátiletému jubileu slovutné Jednoty.

V největší úctě oddaný

Dr. Jiří Guth,
jednatel Svatoboru “

Firma B. Stýblo (dopis):

9. XI. 1912.

„Slavné

Jednotě českých matematiků a fysiků

v Praze.

Slovutní pánové!

K padesátému výročí Vaší Jednoty, jejíž záslužnou působnost tak skvěle manifestuje pronikavý vzestup naší vědecké kultury na poli mathematicko-fysikálním, pokládáme si za čest projevit Vám své nejvroucnější blahopřání. Prosíme, abyste ráčili přijmouti výraz naší upřímné oddanosti, trváme s dokonalou úctou

za B. Stýblo, knihkupectví-knihtiskárnu,

V. Stýblo.“

Štencův grafický kabinet (dopis):

8. XI. 1912.

„Slavné

Jednotě českých matematiků a fysiků v Praze.

Slovutní pánové!

Mezi nejstarší kulturní instituce české náleží vážená korporace Vaše, která v pilné a nehlučné práci dovršuje své padesátiletí. Skoro celý lidský věk!

Budoucnost ocení zajisté uznale velkou práci Vaši, které přejí i nadále nejlepšího a největšího zdu a prosím, byste

přijali, Slovutní pánové, skromný projev tento jako projev radosti a velké úcty snahám Vaším.

S dokonalou úctou
zcela oddaný
J. Štenc.“

Prostějov (telegram):

„K významnému jubileu záslužné práce a výsledků trvalých na poli vědeckém blahopřeje ředitelství zemské reálky v Prostějově.“

Příbram (telegram):

„Jednotě, která za půl století pro českou vědu a české školství tolik záslužné práce vykonala, přeje k novému období dokonalého úspěchu a zdaru professorský sbor c. k. gymnasia v Příbrami.“

Slaný, dopis sboru c. k. r. gymnasia:

V Slaném, dne 9. listopadu 1912.

„Slavné

Jednotě českých matematiků a fysiků

v Praze.

Sbor c. k. reálného gymnasia v Slaném oceňuje zásluhy slavné jednoty na poli vědeckém, literárním i paedagogicko-didaktickém prosí, aby přijato bylo jeho upřímné přání k další blahodárné činnosti.

Vivat, crescat, floreat!

Fr. Šafránek,
ředitel.“

Telč (telegram):

„K úspěšnému padesátiletému a dalšímu rozkvětu Jednoty českých matematiků a fysiků upřímné blahopřání vyslovuje vládní rada V. Jeřábek.“

Vídeň (telegram):

„Dalšího zdaru na poli vědecké i školské práce přeje vládní rada Setunský.“

Žižkov (telegram):

„Ředitelství a sbor professorský státní reálky v Žižkově vyslovují v dnešní památný den slavné Jednotě nejsrdečnější blahopřání. Nechť Jednota českých matematiků a fysiků na dále vzkvétá ku cti a slávě národa českého.

Za sbor

Ferdinand Hrubeš, ředitel.“

II.

Přednáška, již na slavnostní valné schůzi, konané dne 10. listopadu 1912 na pamět padesátiletého trvání Jednoty českých matematiků,

proslovil docent dr. **Václav Posejpal.**

Slavíme dnes půlstoleté trvání Jednoty českých matematiků. Touto přednáškou, již si kladu za velikou čest, mi bylo uloženo přivésti Vám na mysl vše, co může jednak posloužit k zdůvodnění této oslavy, jednak rozhojnit a vzpružit Vaši lásku a oddanost k Jednotě, zmnožit řady přátel Jednoty. Svého cíle dosáhnu, uvedu-li Vám stručnými slovy na pamět základní vývojové body naší Jednoty, zdůrazním význam, jaký měla hned od počátku svého vzniku pro rozvoj věd mathematicko-fysikálních vůbec a v národě českém zvláště. Nejvíce pak povzbudím Vaši lásku a oddanost k Jednotě, uvedu-li Vám na pamět jména četných a znamenitých mužů, zemřelých i žijících, kteří s příkladnou obětavostí pracovali a pracují k jejímu prospěchu a prospěchu jejích vznešených cílů.

Jak je Vám známo, Jednota byla založena jako studentský „Spolek pro volné přednášky z matematiky a fysiky“. Jak na str. 13. německých protokolů tohoto utrakvistického spolku čteme, „spojili se posluchači matematiky Jos. Lann, Jos. Vaňaus, Jos. Finger a Gabriel Blažek dne 22. července 1861 a vypracovali návrh stanov spolku pro volné přednášky z matematiky a fysiky“. Dne 8./III. r. 1862 potvrdilo místodržitelství tyto